

Nya läkemedel mot alzheimer på väg

Nya läkemedel för behandling av Alzheimers sjukdom kan finnas på marknaden inom 4–5 år. Redan 2004 inleds en fas 3-studie av ett läkemedel som man tror kan förhindra de plack som bildas i hjärnan av beta-amyloid.

■ Vid medicinska riksstämman presenterades olika strategier för att uppnå bättre diagnostik och behandling av demenssjukdomar, och då framför allt Alzheimers sjukdom. Docent Hans Basun från AstraZeneca förklarade att beta-amyloiden, som bildas genom att proteinet amyloid klyvs i flera steg och som sedan klibbar ihop sig och bildar plack, tillhör de mest intressanta angräppningspunkterna för nya läkemedel just nu.

– Ett av de läkemedel som idag ligger långt framme syftar till att förhindra beta-amyloiden att klistras ihop till plack. Blir de fas 3-studier som ska genomföras 2004 framgångsrika kan det teoretiskt finnas nya läkemedel som bygger på den principen om 4–5 år, sade Hans Basun.

Bland dagens diagnostiska metoder är mätning av nivåer av proteinet tau i likvor en av de metoder som anses vara mest tillförlitliga. Åtta av tio patienter med Alzheimers sjukdom uppvisar ökade nivåer av tau. Ska nya diagnostiska metoder bli intressanta bör de uppvisa en säkerhet som överstiger de 85 procent som dagens metoder klarar, sade professor Kaj Blennow från Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

– Ett sätt kan vara att använda biochip

som binder olika typer av fluorescerande biomarkörer, exempelvis för olika typer av beta-amyloider, som sedan analyseras samtidigt med hjälp av laserstrålar. På det sättet försvinner bland annat risken för variabilitet, vilket kan vara ett problem då prover tas vid olika tillfällen. Det kan öka den diagnostiska säkerheten, sade Kaj Blennow.

När det gäller östrogen vid behandling av Alzheimer ansåg panelen att de resultat som visats hittills har varit motstridiga och att östrogen för närvarande inte är ett alternativ. Det gäller även behandling med statiner. Men det pågår dock för närvarande olika studier som tittar på såväl östrogen som statiner vid Alzheimers sjukdom.

Peter Örn

Enighet kring ST-utbildning

Morgondagens ST-utbildning behöver förbättras. Det ansåg hela panelen vid stämmans symposium om ST-utbildningen.

■ Sveriges yngre läkares förening, Sylf, gjorde för två år sedan en ST-enkät som pekade på flera brister i utbildningen: Ett missnöje med det teoretiska innehållet, med strukturen, handledningen och för få SK-kurser. Utbildningen drar det kortaste strået i kampen med själva sjukvårdsproduktionen och randningen upplevs som meningslös. Därför, och eftersom Socialstyrelsen ska se över målbeskrivningen för ST, har Sylf tagit fram en policy. Den presenterades av ordförande Ulrika Nilsson.

Så här vill Sylf förändra ST-utbildningen:

- Tydligare målstyrning.
- Femårsregeln avskaffas. Måluppfylselen avgör.
- Sidoutbildningen minimeras.

Elizabeth Nedstrand, styrelseledamot i Obstetrik och gynekologer under utbildning, OGU, berättade att endast 45 procent av de ST-läkare som deltog i OGU:s ST-dagar nyligen tror att utbildningstiden räcker för att ge den kompetens som krävs enligt utbildningsboken. Till vänster Sylfs ordförande Ulrika Nilsson.

- Högre kvalitet genom tydligare struktur, bland annat logiskt sammanhållna placeringar.
- Brister rörande handledning, studierektor med mera åtgärdsas.
- ST-läkare ska vara fast anställda.
- Kvalitetssäkring genom kontinuerliga utvärderingar och obligatoriska Spur-inspektioner.

Även Anna-Karin Furhoff, Svenska Läkaresällskapets utbildningsdelegation, talade för fortlöpande extern utvärdering av alla ST-läkare. Det gjorde också Socialstyrelsens överdirektör Kjell Asplund, som även vill ha ett nationellt

råd för ST-utbildningen och ökat statligt stöd till SK-kurserna. Och Socialstyrelsens översyn av målbeskrivningen för ST kan börja redan nu, trots att regeringen ännu inte tagit beslut om den framtida specialitetsindelningen, tyckte han.

Både Ulrika Nilsson och Läkarförbundets ordförande Bernhard Grewin tog tillfället i akt att deklarerat att man inte delar Socialstyrelsens förslag med 28 basspecialiteter, 23 grenspecialiteter och två tilläggspecialiteter. Alla specialiteter ska kunna kombineras med varandra, tycker förbundet, bland annat.

Elisabet Ohlin

På Läkartorget bjöds det på bullar och kaffe under riksstämman. Där kunde man också träffa representanter från bland annat Läkartidningen och Läkarförbundet.

Samtliga bilder från riksstämman:
Urban Orzolek

